

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA
DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

PARAGUÁI
ÑE'ĒNGUÉRA
SĀMBYHYHA
SECRETARÍA DE
POLÍTICAS
LINGÜÍSTICAS

**PARAGUÁI RETĀ
ÑE'ĒNGUÉRA SĀMBYHYHA
HA VASCO REKUÁI
REKOMBO'E, ÑE'ĒNGUÉRA
ÑEMBOHEKORĀITE HA
ARANDUPY MBOHAPEHA
OÑOÑE'ĒME'Ē
OMBA'APOTAHA OÑONDIVE
GUARANÍ ÑE'Ē OJEPORU
AÑETE HAĜUA**

**AKORDIO MEMORANDUMA,
GUARANI HIZKUNTZA
NORMALIZATZEKO
LANKIDETZA TEKNIKOARI
BURUZKOA, PARAGUAIKO
ERREPUBLIKAKO
HIZKUNTZA
POLITIKETARAKO
IDAZKARITZAREN ETA
EUSKO JAURLARITZAKO
HEZKUNTZA, HIZKUNTZA
POLITIKA ETA KULTURA
SAILAREN ARTEKOA**

Vasco Rekuái Rekombo'e, Ñe'ēnguéra Ñembohekorāite ha Arandupy Mbohapeha, Ñe'ēnguéra Rape'apo Viceconsejería rupive, heraitépe ou karai D. Patxi Xabier Baztarrika Galparsoro, Ñe'ēnguéra Rape'apo viceconsejero, ha Paraguái Retā Ñe'ēnguéra Sāmbhyha rérape katu, kuñakarai Ladislaa Alcaraz de Silvero, Paraguái Ñe'ēnguéra Sāmbhyhára, oñemboja oñoñe'ēme'ē haĝua.

Honako Akordio Memorandum hau sinatu dute ondoren aipatzen direnek: Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza, Hizkuntza Politika eta Kultura Sailak, Hizkuntza Politikako Sailburuordetzaren bidez, Hizkuntza Politikako sailburuorde Patxi Xabier Baztarrika Galparsoro jauna, eta Paraguaiako Errepublikako Hizkuntza Politiketarako Idazkaritzak, Ladislaa Alcaraz de Silvero andreak ordezkaturak.

OJEHECHAKUAA RUPI

PETEĨHA: Opaite aty imbovyvéva ñe'ẽ ha arandupy ñemoakãrapu'ã he'ise oñembojoja ha oñemomba'eguasuha tekove'aty rekotee ha oñepytyvõha avei tapichakuérape omombarete hañua tekojoaju.

MOKÕIHA: Mayma ypykue ñemoñare ñe'ẽ ñemoakãrapu'ã ha ñemoherakuã omomba'eguasu tekove'aty ha oipytyvõkuaáta chupekuéra ojoaju ha oñakarapu'ãve hañua.

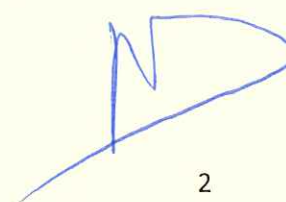
MBOHAPYHA: Léi Guasu 1992 – ÑE'ĒNGUÉRA REHEGUA-ipehẽngue 140-pe he'í Paraguái ha'e tetã hembikuaa arandu heta ha iñe'ẽmokõiva. Estado ñe'ẽtee ha'e castellano ha guarani. Léipe he'iva'erã mba'éichapa ojeporúta mokõivéva. Mayma ypykue ñemoñare ñe'ẽ ha opaite

AINZAT HARTU DIRA

LEHENA: Kultura- eta hizkuntza-gutxiengoen kultura- eta hizkuntza-garapena gizarte-justiziaren eta kultura-balioespenaren adierazgarria da, bai eta gizarte-trinkotasuna sustatzen duen elkartasun kolektiboaren adierazpidea ere.

BIGARRENA: Hizkuntza autoktono edo jatorrizkoen garapen eta sustapenak gizarte-arloko balio erantsi garrantzitsua sortzen du, eta aurrerabidea da, gizarte-trinkotasunean bezala, garapen ekonomikoan ere.

HIRUGARRENA: 1992ko Konstituzio Nazionalaren 140. artikuluan – DE LOS IDIOMAS - honakoa adierazten da: “el Paraguay es un país pluricultural y bilingüe. Son idiomas oficiales el castellano y el guaraní. La ley establecerá las modalidades de utilización de uno y otro. Las lenguas indígenas, así

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA
DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

PARAGUÁI
NE'ĒNGUÉRA
SÁMBYHYHA
SECRETARÍA DE
POLÍTICAS
LINGÜÍSTICAS

imbovyvéva ñe'ẽ ha'e tetã
rembikuaa arandu avei.

como las de otras minorías, forman
parte del patrimonio cultural de la
Nación”.

IRUNDYHA: Ñe'ẽnguéra Léi 4251,
ipehẽngue mokõihápe he'i “
Paraguái Estado oñangarekova'erã
hekojoparaeta ha ñe'ẽ tee mokõi
rehe, tove tojehapyaty ha tahekojera
mokõive, ha upéicha avei
oñangareko ha omotenondeva'erã
avaitéva reko ha ñe'ẽnguéra.
Upéichante avei oykekova'erã
ichupekuéra iñepia'ãme, ojepytao
jave ñe'ẽnguéra jeporu ha
ñemyasãi rehe opa hendáicha ha
opaite hendápe, ha
oñangarekova'erã oñemboajévo
ambue ñe'e oiporúva tapicha'aty
heko ambuéva, oíva tetãpýre.

LAUGARRENA: Hizkuntzen 4251
Legearen 2. Artikuluak honakoa
jasotzen du: “el Estado paraguayo
deberá salvaguardar su carácter
pluricultural y bilingüe, velando por
la promoción y el desarrollo de las
dos lenguas oficiales y la
preservación y promoción de las
lenguas y culturas indígenas. El
Estado deberá apoyar los esfuerzos
para asegurar el uso de dichas
lenguas en todas sus funciones
sociales y velará por el respeto a las
otras lenguas utilizadas por las
diversas comunidades culturales en
el país”.

POHA: Tembiaporãita
Oñemoherakuã hañua Euskéra Ñe'ẽ
(TOEÑ) he'i omba'apokuaataha
umi tetã oñemba'apohápe avei
ñe'ẽnguéra ñemombarete rehe,
ñoñe'ẽme'ẽ rupive.

BOSGARRENA: Euskara
Sustatzeko Ekintza Planak, kanpo-
proiektzioaren esparruari begira,
hizkuntza zabaltzen lan egiten duten
eragileekiko lankidetza areagotzea
aurreikusten du, besteak beste,
lankidetza-hitzarmenak eginez.

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

PARAGUÁI
NE'ENGUÉRA
SÁMBYHYHA
SECRETARÍA DE
POLÍTICAS
LINGÜÍSTICAS

POTEÏHA: Euskéra Rape'apo Ñembogutarã 2013-2016, Vasco Rekuái omboajepyre, ogueroguatase ñe'ẽ ñopytyvõ ambue tetãme, oipytyvõ hağua umi tembiapoita oñemboguatavavoihína, oñemoingove ha oñemombaretekuaa jey hağua umi ñe'ẽ ikangýva arapy jere rehe, ojekuaave hağua hembiasakuéragai.

SEIGARRENA: 2013-2016ko Euskararen Agenda Estrategikoak, zeina Eusko Jaurlaritzak onartu baitu, nazioarteko lankidetzaren esparruan hizkuntza-lankidetzaren kontzeptua garatzea aurreikusten du, munduko hainbat tokitan gutxitze-egoeran dauden tokian tokiko eta berezko hizkuntzak berreskuratu eta biziberritzeko egiten ari diren esperientziei ekarpenak egiteko, eta prozesu horietatik ikasteko.

POKÕIHA: Vasco Rekuái oñoñe'ẽme'ẽ heta temimoĩmby tetã ambuegua ndive, ko'áva ha'e:

ZAZPIGARRENA: Eusko Jaurlaritzak lankidetzaprotokoloak izenpetu ditu nazioartean zenbait erakunderekin; besteak beste:

- 3 jasykõi, 1998-pe, Vasco Rekuái ha Chile Retãmegua Agencia de Cooperación Internacional oñoñe'ẽme'ẽ oñoipytyvõ hağua oñemboguata ha ojejkeko hağuaicha tetãyguakuéra akãrapu'ã virureko, apopyre, tembiporu pyahu, tekombo'e ha arandupýpe.

- 1998ko otsailaren 3an, Eusko Jaurlaritzak eta Txileko Nazioarteko Lankidetzari Agentziak Lankidetzari buruzko Akordio Memoranduma izenpetu zuten, beren herrien ekonomia-, industria-, teknologia-, hezkuntza-, kultura- eta gizarte-garapena sustatu eta babesteko.

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA
DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

PARAGUÁI
NE'ĒNGUÉRA
SÁMBYHYHA
SECRETARÍA DE
POLÍTICAS
LINGÜÍSTICAS

- 15 jasypakõi, 2005-pe, Apoukapy 0562 rupive oñemboaje Ñoñe'ême'ẽ Ñe'ẽnguéra rehegua, omboheraguapy kuatiápe Chile Rape'apo Motenondeha Subsecretaría ha Vasco Rekuái Arandupy Mbohapeha, 10 jasypateĩ, 2005-pe.

- 31 jasypokõi, 2007-pe, Vasco Rekuái Arandupy Mbohapeha ha CONADI, oñoñe'ême'ẽ omba'apo haña oñondive, ikatuhañaicha oñoipytyvõ mbarete Chile ha Euskadi ñe'ẽnguéra ñemoherakuã, jehape'apo ha ñembohekorãitépe, oñoipytyvõ porãve haña hikuái iñe'ẽnguéra rembiapópe.

- 20 jasykõi, 2008-pe, Vasco Rekuái ha Colombia Retã Arandupy Motenondeha oñoñe'ême'ẽ ikatuhañaicha oñoipytyvõ mbarete Colombia ha Euskadi ñe'ẽnguéra ñemoherakuã, jehapereka ha

- 2005eko abenduaren 15ean, 0562 zenbakiko Dekretu Salbuetsiaren bidez, Lankidetzari buruzko Akordio Memoranduma onartu zen Hizkuntza esparruan, eta 2005eko azaroaren 10ean izenpetu, Txileko Plangintza Ministerioko Idazkariordetzaren eta Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailaren artean.

- 2007ko uztailaren 31n, Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailak eta CONADIk Lankidetzaren Memorandumerako Asmoen Protokoloa izenpetu zuten, Txileko eta Euskadiko hizkuntza-politika, -plangintza eta -sustapeneko sistemen arteko loturak estutzeko, eta, horrenbestez, aldean arteko lankidetzak bi herrialdeen artean hizkuntza-esparruan dagoen harremana hobetzen laguntzeko.

- 2008ko otsailaren 20an, Eusko Jaurlaritzak eta Kolonbiako Kultura Ministerioak Lankidetzaren Protokoloa sinatu zuten, Kolonbiako eta Euskadiko hizkuntza-politika, -plangintza, -dokumentazio, -ikerketak

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

PARAGUÁI
NE'ĒNGUÉRA
SÁMBYHYHA
SECRETARÍA DE
POLÍTICAS
LINGÜÍSTICAS

ñembohekorãitepe, oñemombarete ha oñembojoaju hañuáicha hembiapokuéra ñe'ẽ reheguáva, oñemoingove ha oñemombarete hañua heko ppykuéra ha iñarandupyeta. Ko tembiaporape oñemboguata gueteri ko'áña meve. Vasco Rekuái Arandupy Mbohapeha ha Colombia Rekombo'e Motenondeha Tembiaporapégui heñoí ko Tembiaporape jehupytyrã, 19 jasypokõi, 2012-pe.

eta -sustapeneko sistemen arteko loturak estutzeko, eta, horrenbestez, bi herrialdeen artean hizkuntza-esparruan dagoen lankidetzeta eta harremana hobetzeko, eta beren dibertsitate etniko eta kulturalak indartu eta biziberritzeko. Protokolo hori indarrean dago. Protokolo horren helburuez beste lankidetzeta-protokolo bat izenpetu zuten Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailak eta Kolonbiako Hezkuntza Nazionaleko Ministerioak 2012ko uztailearen 19an.

- 16 jasyteĩ, 2015-pe, Vasco Rekuái ha Tetãpygua Nopytyvõ Indígena Akãrapu'ãrã (TÑIA) oñoñe'ẽme'ẽ ikatuhañuáicha oñoipytyvõ mbarete oñemboguata porãve hañua Chile ha Euskadi ñe'ẽnguéra ñembohekorãite, jehekombo'e ha arandupy, kóicha oñoipytyvõ añetéta ha ombohasáta ojupe hembiasakue ñe'ẽnguéra reheguáva, ojeporukuaáva euskéra ñemoherakuãrã ha Chile retã indígena-kuéra akarapu'ãrã.

- 2015eko urtarrilaren 16an, Eusko Jaurlaritzak eta Txileko Garapen Indigenarako Korporazioak (CONADI) Akordio Memorandumerako Asmoen Protokoloa izenpetu zuten, Txileko eta Euskadiko hizkuntza-, hezkuntza- eta kultura-politikaren hobekuntzarako lankidetzeta teknikoan dauden loturak estutzeko, eta, horrenbestez, bi herrialdeen arteko harremana hobetzeko elkarrekiko lankidetzaren bidez, eta informazio-trukea eginez, baliagarria izan dadin euskara sustatzeko, eta Txileko herri indigenen hizkuntzak garatzeko.

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

PARAGUÁI
NE'ĒNGUÉRA
SÁMBYHYHA
SECRETARÍA DE
POLÍTICAS
LINGÜÍSTICAS

- 28 jaspyo, 2015-pe, Cusco Tavao Rekuái (Peru retã) ha Vasco Rekuái Rekombo'e, Ñe'ënguéra Ñembohekorãite ha Arandupy Mbohapeha, Vasco Retã Mbo'ehaovusu (VRMB) ha Agirre Lehendakaria Center oñoñe'ëme'ë omombarete haña quechua ñe'ë Cusco tavao, Cusco tavusúpe.

POAPYHA: Vasco Rekuái hína temimoĩmby ikatupyryva oñembohape, oñemboguata térã oñemombarete haña ñe'ënguéra ñembohekorãite Euskadi-pe, omba'apohápe tetã remimoĩmbykuéra ha opaichagua tetãygua'aty ikatupyryva ko'ã mba'épe. Tetã ambuére omba'apo haña, Vasco Rekuái, Vasco Etxepare Remimoĩmby rupive, omba'apo vasco-kuéra ñe'ë ha arandupy omyasãi haña arapy rehe, péva he'ise tojekuaa ñe'ënguéra umi vasco oiporuvéva, ha Ñe'ënguéra Ñembohekorãite Viceconsejería rupive omba'apovoihína, peteĩháguio, tetã ambue ñe'ënguéra rehe, oñemombarete ha ogehape'apo

- 2015eko maiatzaren 28an, Cuscoko (Peru) Udal Gobernuaren, Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza, Hizkuntza Politika eta Kultura Sailaren, Euskal Herriko Unibertsitatearen eta Agirre Lehendakaria Center-en arteko lankidetzaprotokoloa izenpetu zen, kitxua hizkuntza biziberritzen laguntzeko Cuscoko udalerrian, Cuscoko eskualdean.

ZORTZIGARRENA: Eusko Jaurlaritza da Euskadiko hizkuntza-politika taxutzeko, zuzentzeko eta bultzatzeko eskumena duen erakundea, eta politika horretan parte-hartzaile dira erakunde publiko guztiak eta ondo trebatutako askotariko gizarte-eragile ugari. Kanpo-jardunari dagokionez, Eusko Jaurlaritza, Etxepare Euskal Institutuaren bidez, euskara eta euskal kultura mundu osoan zabaltzeko lan egiten ari da, hau da, euskal kulturaren adierazpide esanguratsuenak unibertsal bihurtzen ari da, eta Hizkuntza Politikako Sailburuordetzaren bidez, alde batetik, hizkuntza-lankidetzagaratzen ari da nazioartean,

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

PARAGUÁI
ÑE'ĒNGUÉRA
SĀMBYHYHA
SECRETARÍA DE
POLÍTICAS
LINGÜÍSTICAS

haḡua, ha ambueháguio, hizkuntzaren biziberritze eta ombosako'i ha omboguata normalizazioaren esparruan, eta Ñe'ēnguéra Ñembohekorāite ha bestetik, Europan, bereziki Europar péicha toñeñangareko ha Batasuneko erakundeetan, toñemoherakuā ñe'ēita oīva Europe- hizkuntza-aniztasuna zaindu eta pe, ko'ýte umi temimoĩmby Unión sustatzeko politika taxutzen eta Europea-guávape. kudeatzen ari da.

OJOKUPYTY

Oñoñe'ēme'ē omba'apo haḡua oñondive guaraní ñe'ē ojeporu añete haḡua.

PETEĨHA: Vasco Rekuái, Ñe'ēnguéra Ñembohekorāite Viceconsejería oipytyvõta Paraguái Ñe'ēnguéra Sāmbyhyhápe omboguatakuaa haḡuáicha ko'ā tembiapo:

•Tojehapereka ha tojeikuaa mba'eichaitépa oĩ ñe'ēnguéra.

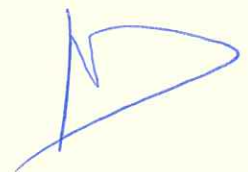
ERABAKI DUTE

Lankidetza teknikoari buruzko akordio-memorandum hau izenpetzea, guarani hizkuntza normalizatzeko.

LEHENA: Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzak aholkua emango dio eta elkarlanean jardungo du Hizkuntza Politiketarako Idazkaritzarekin, estrategia egokiak bilatzeko honako ildo hauetan:

•Diagnostiko soziolinguistikoa egiten.

- Tojehekombo'e tapicha ñe'ēnguéra rehe omba'apóvape (ñe'ēnguéra rape'apo, rapereka, ñemoherakuã, ha ñe'ēasaháráã...) ha tetãygua'aty jerereguávape (tavao ha tavirusuguávape) ojeporujoja haḡua mokõive ñane retã ñe'ētee opaite tetãvoreháre.
- Toñemopeteĩ guarani ñe'ē jeporu (toñomoirũ temimoĩmbykuéra ñe'ēnguéra rehe omba'apóva / toñemyasakã mba'eichagua guaranípa oñeñe'ēta).
- Tojehape'apo guarani ñe'ē jeporutee Estado remimoĩmbykuéra rupive.
- Tomba'apo ñane retãygua opaichagua apopyrãme ojeporumeme haḡua guarani ñe'ē opaite hendápe.
- Tojeporumeme guarani ñe'ē temimoĩmbyjoaju ha tetãjoajúpe, Paraguái oĩhápe.
- Adituen prestakuntza (aurrera eraman dezaten hainbat hizkuntza-prozesu: planifikazioa, ikerkuntza, sustapena, zabalkundea, interpretariak,...), eta tokiko eragileen prestakuntza (udal eta gobernazioetan) lurralde-departamendu desberdinetan hizkuntza ofizialak kudeatzeko.
- Guarani hizkuntzaren estandarizazioa (erakunde giltzarriak antolatu / guaranieraren hizkuntza-eredua zehaztu).
- Guaranieraren erabilera ofizialaren plangintza, Estatuko erakundeen bitartez.
- Hizkuntzaren normalizazio prozesuan gizarte zibilaren parte-hartzea.
- Paraguayko erakunde aldeaniztunen eta supranazionalen normalizazioa.

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

PARAGUÁI
NE'ĒNGUÉRA
SÁMBYHYHA
SECRETARÍA DE
POLÍTICAS
LINGÜÍSTICAS

- Tojehecha guaraní ñe'ẽ mayma tetã rembiapópe, opaite hendápe ha opaite mba'erã. •Guarani hizkuntzaren ikusgarritasuna, nazio-bizitzaren eremu guztietan.
- Tojeporú guaraní ñe'ẽ marandu'asãihápe ha opaite tembiporú pyahu ñemomarendurãme. •Guaranieraren erabilera hedabideetan eta informazioaren eta komunikazioaren teknologia berrietan.
- Tojjesareko akóinte mba'eichaitépa oñemboguata guaraní ñe'ẽ jeporú añete. •Guaranieraren normalizazio prozesuaren ebaluazio etengabea.
- Toñemboguata añete ñe'ẽnguéra ñembohekorãite Tetã Akãrapu'ãrã Rape'apo ñemboguata aja. (2030). •Garapen Plan Nazionalaren (2030) implementazio prozesuan zehar, hizkuntza politikaren benetako implementazioa.
- Tojeheka opaichagua ñepytvõ ikatuhañguáicha oñemba'apo guaraní ñe'ẽ ojeporú añete haña opaite hendápe. (Temimoĩmby tetãyguá ha tetãyguá'ỹva Ñomoirũ/ Ñepytvõ tetãitaguigua). •Hizkuntza normalizazioaren prozesuan finantzazio-bide gehiago lortzea (Aliantza Publiko Pribatua / Nazioarteko lankidetzeta).
- Toñemombarate guaraní ñe'ẽ jeporú umi apopyrã ha aponde'a jehekombo'e ha arandupy reheguávape (Tekombo'e ha Arandupy Motenondeha ha Tetã Arandupy Sãmbyhyha ñopytyvõme). •Hezkuntza eta kultura programetan guaraniera sendotzea (elkarlanean jardunez Hezkuntza eta Kultura Ministerioarekin eta Kultura Idazkaritza Nazionalarekin).

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

PARAGUÁI
NE'ENGUÉRA
SÁMBYHYHA
SECRETARÍA DE
POLÍTICAS
LINGÜÍSTICAS

MOKÕIIHA: Ojehupyty haġua opa mba'e oñemboguataavavoihína ko ñoñe'ême'ẽ ryepýpe, peteĩteĩ temimoĩmby he'i ojupe opaite apopyrã ha tembiapo ojehupytyseva, oñembosako'itaha oje'ehagueichaite ha mokõiveva omoneĩ ha omyesakãva'erã mba'etépa hembiaporãnguéra.

MBOHAPYHA: Ko ñoñe'ême'ẽ he'i mba'éichapa ojeguerojeráta tembiapokuéra ojeykeko ha oñoipytyvõ mbareteve haġua ko'ã temimoĩmby ko kuatia omoneĩva. Ko ñoñe'ême'ẽ ojegueroġuatáta mokõive temimoĩmbýpe hetãnguéra léipe he'iháicha.

IRUNDYHA: Oñembosako'i haġua opaite apopyrã ha tembiapo ko kuatiape he'íva, mokõive temimoĩmby oiporavova'erã peteĩ mba'apohára oñemboheraguapy ára

BIGARRENA: Akordio Memorandum honen helburuak zehazteko, parte hartzen duten erakundeek zera hitzartu dute, proiektu, helburu, jarduera edo ekimen bakoitza kasuan-kasuan itundutako espezifikazioen arabera erabaki eta programatuko dela, alde guztien onspena izan behar duela, eta alde bakoitzak zer betebeharrak izango dituen zehaztu behar dela.

HIRUGARRENA: Akordio Memorandum hau arautze-esparrua da, eta egiazko harremanak sustatzea du xede, elkarren onurarako, bai eta alde sinatzaileen artean lotura estuagoa eta iraunkorragoa sortzea ere.

LAUGARRENA: Tresna hau dela eta erabakitako proiektuak, programak eta jarduerak gauzatzeko, esku hartzen duten erakundeek arduradun edo

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA
DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

PARAGUÁI
NE'ĒNGUÉRA
SĀMBYHYHA
SECRETARÍA DE
POLÍTICAS
LINGÜÍSTICAS

guive, 30 ára ohasa mboyve, omyakātava tembiapo petēiteĩ temimoĩmby léipe he'iháicha. Upéicha avei oñemoheñóita peteĩ ñomoirũ'aty oĩhápe tapichakuéra mokõive temimoĩmbypegua, ha'ekuéra he'iva'erã mboýpa omba'apóta ipype, oĩhápe avei mokõive temimoĩmby mba'apohára ojeiporavova'ekue, omboguatátava hekópe opa mba'e ñoñe'ẽme'ẽme oñemboguapyva'ekue, ha oje'eva'erã mba'etépa oja'póta umi temimoĩmby. Ñomoirũ'aty ohapykuehóva umi tembiapo oñombyatyva'erã mokõi jey peteĩ arýpe, peteĩ tetãmeraẽ ha upéi ambuépe, jepémo oñe'ẽvoi jepi hikuái oñondive.

POHA: Viru oikotevẽva umi tapicha omba'apótava osẽva'erã temimoĩmbykuéragui oĩma guive viru ko'ã tembiapo oñemboguata haña, léipe he'ihachaite.

kontraparte teknikoa izendatu beharko dute, tresna izenpetu eta gehienez ere hogeita hamar (30) eguneko epean, erakunde bakoitzarentzat indarrean dagoen lege-araudiaren arabera. Era berean, jarraipen-batzorde bat eratuko da, eta batzordekideak alde bien ordezkariak izango dira, are kontraparte teknikoenak ere; batzordekideen kopurua erabaki egin beharko da, eta batzordearen lana izango da Akordio Memorandumean hartutako konpromisoen garapen ona bermatzea, eta erabakitzea aurreko horretarako zer neurri hartu behar dituen aldeetako bakoitzak. Jarraipen-batzordea, kideek izango duten harreman iraunkorraz gain, bi urterik behin bilduko da gutxienez, eta bilera hori txandaka egin liteke Paraguain eta Euskadin.

BOSGARRENA: Pertsona parte-hartzaileek sor litzaketan gastuak urteko aurrekontu-baliabideen menpe egongo dira, eta beti ere indarrean dagoen legedia errespetatuz.

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA
DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

PARAGUÁI
ÑE'ĒNGUÉRA
SĀMBYHYHA
SECRETARÍA DE
POLÍTICAS
LINGÜÍSTICAS

POTEĪHA: Ko Ñoñe'ēme'ē ipukúta mokōi (2) ary pukukue, oñemboheraguapyha ára guive ha ojepysokuaa ijeheguireínte mokōi (2) ary peve jey, peichahágui peteíva omohu'āséramo, ojerureva'erã jehaiapy rupive, 90 ára oñemohu'ã mboyve ko ñoñe'ēme'ē.

POKŌIHA: Vasco Rekuái omboajeva'erã Paraguái Retã Ñe'ēnguéra Sāmbhyha ha Vasco Rekuái Rekombo'e, Ñe'ēnguéra Ñembohekorãite ha Arandupy Mbohapeha Ñoñe'ēme'ē. Upéicha rupi, ko ñoñe'ēme'ē oñemoneí oñemoambuéramo jepe tenondeve, oñemoañete peve. Tembiaporã oñemboguapýva guive oñemboguata ñepyrũta Vasco Rekuái omboaje rire ñoñe'ēme'ē ha Paraguái Ñe'ēnguéra Sāmbhyha oguerehauka rire apoukapy hesegua.

SEIGARRENA: Akordio Memorandum honek bi (2) urteko indarraldia izango du izenpetzen denetik, eta beste bi urtez berrituko da tazituki eta ondoz ondo, aldeetako batek idatziz eta gutxienez muga-eguna baino laurogeita hamar (90) egun lehenago amaitu nahi duela adierazi ezean.

ZAZPIGARRENA: Paraguaiako Errepublikako Hizkuntza Politiketarako Idazkaritzaren eta Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza, Hizkuntza Politika eta Kultura Sailaren arteko Akordio Memorandum hau Eusko Jaurlaritzak onetsi beharko du. Alde horretatik, behin betiko onartzeko izapidetan izan daitezkeen aldaketak baztertu gabe izenpetzen da Akordio Memorandum hau. Aldeek hartutako konpromisoak Eusko Jaurlaritzak Akordio Memoranduma onartu ondoren jarriko dira indarrean, bai eta, Hizkuntza Politiketarako Idazkaritzaren kasuan, ebazpen egokia ema ondoren ere.

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y CULTURA

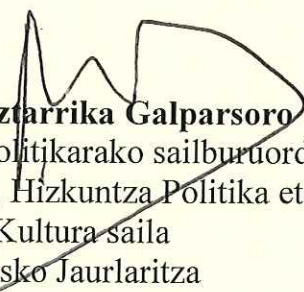
PARAGUÁI
ÑE'ĒNGUÉRA
SĀMBYHYHA
SECRETARÍA DE
POLÍTICAS
LINGÜÍSTICAS

POAPYHA: Ko Ñoñe'eme'ẽ rupive mokõive temimoĩmby ojokupytynte, hákatu ndojopýi mba'everã mokõivépe, ambue tetã renondépe.

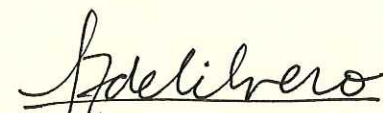
PORUNDYHA: Oñemopeteĩ rupi oje'éva guive, oñemboheraguapy irundy (4) kuationa ojuehegueitévape; mokõi mokõi kuationa peteĩteĩ temimoĩmby mba'erã, Paraguay távape, 24 jasypateĩ, 2015-pe.

ZORTZIGARRENA: Akordio Memorandum ez da juridikoki loteslea eta ez dago nazio-arteko araubideari loturik.

BEDERATZIGARRENA: Adostasunaren adierazgarri, hitzez hitz berdinak diren lau (4) ale sinatu dira, haietako bi alde bakoitzaren esku geratu direlarik, Asuncionen, 2015eko azaroaren 24an.

Patxi baztarrrika Galparsoro
Hizkuntza Politikarako sailburuordea
Hezkuntza, Hizkuntza Politika eta
Kultura saila
Eusko Jaurlaritza
Espainiako Erresuma

Viceconsejero de Política Lingüística
Departamento de Educación, Política
Lingüística y Cultura
Gobierno Vasco
Reino de España

Ladislao Alcaraz de Silvero
Paraguái Ñe' ěnguéra Sāmbyhyhára
Paraguái Ñe' ěnguéra Sāmbyhyha
Tetã Paraguái Ruvichavete Renda

Ministra-Secretaria Ejecutiva
Secretaría de Políticas Lingüísticas
Presidencia de la República del
Paraguay